

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 154/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 CoE 105/2007 z 28. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 CoE 105/2007 z 28. septembra 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako súdny exekútor podal 26. apríla 2007 Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) návrh na zastavenie exekučného konania vedeného pod sp. zn. Ex 734/03 *„z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie“*. V návrhu súčasne predložil aj časovú špecifikáciu jednotlivých úkonov exekučnej činnosti podľa § 14 ods. 2 druhej vety vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a okresnému súdu navrhol, aby mu v takto vyčíslenej sume (2 219 Sk) náhradu trov podľa § 203 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) priznal.

Okresný súd uznesením zo 16. júla 2007 exekúciu zastavil a sťažovateľovi priznal náhradu trov exekúcie voči oprávnenému v nižšej sume, než akú si sťažovateľ uplatňoval (1 743 Sk). K priznanej sume trov exekúcie dospel okresný súd na základe toho, že podľa jeho právneho názoru *„zákonodarcom v § 14 ods. 1 písm. a) (vyhlášky – pozn.) určený počet hodín účelne vynaložených na exekúciu znamená násobok v celku dokončených šesťdesiat minútových intervalov vynaložených na exekúciu súdnym exekútorom, zároveň každý po nich nasledujúci posledný a exekútorom nedokončený takýto minútový interval“*.

Sťažovateľ v odvolaní z 3. augusta 2007, ktoré podal proti výroku uznesenia okresného súdu o trovách exekúcie, namietal nesprávne uplatnenie a nesprávny výklad vyhlášky. Podľa jeho názoru pri vyčísl'ovaní sumy trov exekučného konania *„okresný súd pochybil, ak spočítal časy úkonov, ktoré boli vykonané v rôzne dni (vždy totiž ide o novú aj začatú hodinu)“*. Sťažovateľ tvrdil, že z ustanovení vyhlášky nevyplýva *„postup, podľa ktorého súd pri vyčísl'ení hodinovej odmeny čas potrebný na jednotlivé úkony, aj keď boli vykonané v rôzne dni, zráta a až po zrátaní ohodnotí každú i začatú hodinu sumou 200,00 Sk“*.

Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa uznesením č. k. 4 CoE 105/2007-36 z 28. septembra 2007 tak, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu vo výroku o trovách exekúcie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd označil postup sťažovateľa pri vyčísl'ovaní trov exekúcie za nezodpovedajúci textu vyhlášky, „*pretože nezohľadňuje počet hodín účelne vynaložených na exekúciu, ale vychádza z osobitného odmeňovania jednotlivých úkonov, vykonaných v rámci exekúcie napriek tomu, že nejde o úkony odmeňované paušálnou sumou. Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhl. je však rozhodujúce časové hľadisko jednotlivých úkonov, teda čas reálne potrebný na ich vykonanie a bez relevancie je početnosť jednotlivých úkonov*“. Krajský súd pritom vyšpecifikoval, ktoré úkony sťažovateľ účtoval nesprávne.

Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v tom, že rozhodnutie krajského súdu je „*zjavne arbitrárne, účinok jeho interpretácie a aplikácie právnych predpisov je nezlučiteľný so základnými právami zaručenými sťažovateľovi Ústavou SR*“. Podľa sťažovateľa nie je možné „*za počet hodín účelne vynaložených na exekúciu považovať súčet všetkých účelne vynaložených hodín, bez ohľadu na skutočnosť, že exekučná činnosť bola vykonávaná v rôznych dňoch*“. Svoj názor sťažovateľ podporil poukazom na vybrané rozhodnutia všeobecných súdov, z ktorých vyplýva, že sčítavanie času trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti nepresahujúcich jednu hodinu je v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku i vyhlášky.

Porušenie svojich základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy vidí sťažovateľ v tom, že krajský súd svojím rozhodnutím naň preniesol „*riziká*“ vznikajúce zo „*súkromnoprávných vzťahov medzi oprávneným a povinným*“, hoci on ich účastníkom nebol. Rizikom sťažovateľ označil možnosť aj takého výsledku v exekučnom konaní, pri ktorom musí odmenu exekútora zaplatiť oprávnený.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa

- *na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy,*
- *na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru,*
- *práva na ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 a na ochranu pred vyvlastnením podľa článku 20 ods. 3 Ústavy SR,*

bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 CoE 105/2007 zo dňa 28. 9. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 CoE 105/2007 zo dňa 28. 9. 2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 3 ústavy vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho označených práv zaručených ústavou a dohovorom nesprávnym výkladom a následnou aplikáciou príslušných ustanovení Exekučného poriadku a vyhlášky na posudzovaný skutkový stav krajským súdom.

Ústavný súd v prípadoch, keď riešil problematiku možného porušenia základného práva na súdnu ochranu konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, uviedol, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na to, aby bol

účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 218/07).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07).

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd v namietanom prípade postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov ako generálnej právnej normy upravujúcej civilný proces, Exekučného poriadku a vyhlášky. Po oboznámení sa s exekučným spisom, preskúmaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu a zohľadnení argumentov sťažovateľa krajský súd s prihliadnutím na § 200 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie, potvrdil prvostupňové rozhodnutie (ktorým nebola sťažovateľovi priznaná náhrada trov exekúcie v ním uplatnenej sume). Krajský súd sa dôsledne riadil aj druhou vetou § 200 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorej oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku, a riadne špecifikoval a vysvetlil, ktoré úkony nepovažoval za správne účtované. Zároveň s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky ozrejmil, že pri priznaní časovej odmeny treba vychádzať z času účelne vynaloženého na vykonanie konkrétnych úkonov, a nie je možné zamieňať si ju s odmenou paušálnou.

Ústavný súd je toho názoru, že interpretácia a aplikácia § 203 Exekučného poriadku v spojení s § 14 vyhlášky, ktorou krajský súd pri rozhodovaní v tejto veci dospel k záveru, že za počet hodín účelne vynaložených na exekúciu možno považovať súčet všetkých účelne vynaložených hodín bez ohľadu na skutočnosť, že exekučná činnosť bola vykonávaná v rôznych dňoch, nie je v rozpore s účelom a cieľom uvedených ustanovení, ktoré vo svojom texte nesporne obsahujú zákonnú možnosť nepriznať náhradu trov zastavenej exekúcie v celom rozsahu uplatnenom súdnym exekútorom, ktoré pri výkone exekúcie do jej zastavenia vynaložil.

Z namietaného uznesenia krajského súdu preto podľa názoru ústavného súdu nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Krajský súd zreteľne odôvodnil svoje skutkové zistenia s použitím príslušných ustanovení právnych predpisov, a preto nemožno konštatovať, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa o tom, že v iných prípadoch týkajúcich sa totožnej problematiky použili všeobecné súdy rozdielnu interpretáciu všeobecne záväzných právnych predpisov, ústavný súd zastáva názor, že nie je jeho úlohou zjednocovať rozhodovacie prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07).

Vo vzťahu k porušeniu čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy odkazuje ústavný súd na svoju judikatúru, podľa ktorej základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy zahŕňa požiadavku minimálnych garancií procesnej povahy ustanovených priamo v čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), a taktiež zahŕňa

požiadavku spravodlivosti súdneho konania [čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. napr. I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05)]. Ak teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že v rámci jej meritórneho prejednania nemôže dôjsť k zisteniu porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru v namietanom postupe a rozhodnutí krajského súdu, potom neprichádza do úvahy ani možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd uzatvára, že nezistil relevantnú súvislosť medzi postupom a rozhodnutím krajského súdu a právami označenými sťažovateľom, a preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V dôsledku toho už bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2008